

הת (טבריה) 9039-03-25 - אלינור יעקוב נ' משרד החקלאות/הרשות לתכנון ופיתוח

בית משפט השלום בטבריה

ה"ת 9039-03-25 יעקוב נ' משרד החקלאות/הרשות לתכנון ופיתוח
תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת יסמין כתילי

מבקשת
נגד
אלינור יעקוב

משיבה
משרד החקלאות/הרשות לתכנון ופיתוח

מעמד. כינוי צד ג'

החלטה

1. לפני בקשה להחזרת תפוס - סירת דייג מספר 54866 (להלן: "הסירה") שנרכשה על ידי המבקשת בתאריך 19.01.24 מאת הבעלים הרשום מר כינאן טריף על פי יפוי כוח בלתי חוזר. הסירה נתפסה ביום 27.02.25 על ידי המשיבה באמצעות פקחי משרד החקלאות והרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.

טענות הצדדים

2. המבקשת מעלה טענה מקדמית לפיה, צו התפיסה לוקה בפגמים היורדים לשורש העניין ומביאים לבטלותו. לשיטתה, הצו נעדר נימוק המבהיר את תכלית התפיסה ומשכך, אינו מפרט את זהות התופס, ולא נערך שימוע למחזיקי הסירה עובר לתפיסה- או למצער- לא תועד ניסיון לכך. לנוכח האמור, לשיטתה דין צו התפיסה להתבטל.

3. לחלופין טענה המבקשת, כי הסירה כשירה להפעלה, עת קיימים לה רישיון וביטוח בתוקף. לטענתה, יש לפרש את סמכות הפקחים להפעיל אמצעי תפיסה באופן מצמצם, וזאת על רקע הפגיעה בזכות הקניין המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ועל רקע פקודת סדר הדין הפלילי(מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969(להלן: "פסד"פ).

4. מנגד, בתגובת המשיבה מיום 13.03.25 נטען, כי הסירה שימשה לביצוע שורת עבירות

חמורות על פי פקודת הדיג, 1937 (להלן: "**פקודת הדיג**"), תקנות הדיג, 1937 (להלן: "**תקנות הדיג**") וחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (להלן: "**חוק גנים לאומיים**"). כך, תועדה פעילות דיג לא חוקית במספר מועדים ובמקומות אסורים, לרבות בשמורת הבטיחה:

ביום 26.12.24 בשעה 10:00 או בסמוך לכך, בכנרת.

ביום 15.02.25 בין השעות 21:00 - 05:30 (16.02.25) באזור האסור לדיג - שמורת הבטיחה.

ביום 17.02.25 בשעה 16:00 או בסמוך לכך בכנרת

ביום 23.02.25 בשעה 12:00 או בסמוך לכך באזור האסור לדיג - שמורת הבטיחה.

ביום 25.02.25 בשעה 10:00 או בסמוך לכך באזור האסור לדיג - שמורת הבטיחה

החשודים מר ערן אסייג ומר שלום חביב (להלן: "**החשודים**") פעלו בהעדר רישיון דיג בתוקף, סירבו להיחקר ונעדרו מזימונים לחקירה.

5. לטענת המשיבה, תפיסת הסירה נועדה הן למניעת המשך ביצוע עבירות והן לצורך חילוט עתידי של הסירה. לדידה, חומר החקירה מצביע על תשתית ראייתית איתנה להגשת כתב אישום חמור כנגד החשודים שבמסגרתו תעתור היא לחילוט הסירה וצידוד הדיג הנוסף שנתפס. יוער, כי המבקשת התמקדה רק בסירה. לעניין זה הפנתה המשיבה לעברם של החשודים וצירפה לתגובתה כתבי אישום, הכרעות דין וגזרי דין שניתנו כנגד החשודים בעבר (נספח ג').

בשל ריבוי המעשים והחשש שהחשודים ימשיכו לבצע עבירות באמצעות הסירה הוחלט על תפיסת הסירה וזו אכן נתפסה ביום 27.03.25 ממעגן גינוסר על ידי פקחי רשות הטבע והגנים ושוטרי משטרת ישראל.

6. בדיון שהתקיים בפניי ביום 30.03.25 הצהיר ב"כ המבקשת, כי אכן במועדים הרלוונטיים לא היה ברשות החשודים רישיון דיג בתוקף, אך לטענתו מדובר בתקלה טכנית במשרד החקלאות. הוא הציע להפקיד 2000 ₪ לשם שחרור הסירה, אשר לטענתו שווה אינו עולה על 4,000 ₪. מנגד, הפנתה המשיבה להסכם המכר שבתיק החקירה שממנו עולה, כי הסירה נרכשה בסך של 48,000 ₪. עוד הדגיש ב"כ המשיבה, את התכלית המניעתית לשמה נתפסה הסירה בציינו, כי המשך החזקת הסירה דרוש לצורך מניעת פגיעה בערכי טבע מוגנים. ב"כ המשיבה הסביר, כי פעילותם העבריינית של החשודים בשמורת טבע פוגעת במיני דגים שהמחוקק ומחוקק המשנה הגדירו כערכי טבע מוגנים. כך, שאין המדובר רק בשיקולי רישוי ופרנסה, כי אם בסכנה אמיתית לשמורת טבע ייחודית במדינת ישראל. לבסוף עתרו ב"כ המשיבה לדחות את הבקשה או לחלופין להתנות את החזרת הסירה בתנאים שיבטיחו חילוט עתידי.

7. לצורך שלמות התמונה יצוין כי המבקשת הינה זוגתו של החשוד ערן אסייג (להלן: "**החשוד אסייג**").

דין והכרעה

8. בית המשפט העליון בבש"פ 342/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (2006) (להלן: "**עניין לרגו**") התווה את שלושת המבחנים שעל בית המשפט להפעיל בבואו לבצע ביקורת שיפוטית על החלטה בבקשה להשבת תפוס עובר להגשת כתב אישום: חוקיות התפיסה, המשך קיומה של תכלית תפיסה וחלופת תפיסה. אותם מבחנים מקבילים למבחנים שבית המשפט מפעיל בהליכי מעצר:

"נדרשת, איפוא, בחינה שלה שתי פנים: האם המשך החזקת התפוס בידי המשטרה משרת תכלית המשתלבת עם מקור סמכות לתפיסה; אם שאלה זו תיענה בחיוב, האם ניתן לשחרר את החפץ באופן ובתנאים ששיגו במשולב ובאורח מידתי ומאוזן את תכלית התפיסה, מחד, ואת מימוש זכות הקניין של הפרט מנגד...

עקרונות הדין בדבר תפיסת חפצים בידי המשטרה מחייבים החלת אמות מידה חוקתיות ביישומם. פירוש הדבר, כי חייב להימצא מקור סמכות לעצם תפיסת חפץ בידי המשטרה. מקור כזה עשוי להישען על טעם מניעתי; על צפי בדבר חילוטו בתום המשפט; או על הצורך בו כראייה במשפט. קיומו של מקור סמכות לתפיסת החפץ מלכתחילה אינו מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, ויש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף זמן ואם כן, האם קימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשויה להגשים בעת ובעונה אחת את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין. מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט" (עניין לרגו בעמ' 14).

אם כן, בראש וראשונה על בית המשפט לבחון את חוקיות התפיסה, הן מבחינת קיומה של סמכות על פי דין לתופס והן מבחינת קיומה של תכלית תפיסה. ככל שבית המשפט מגיע למסקנה שהחפץ נתפס כדין, עליו לבדוק אם תכלית התפיסה עודנה מתקיימת שכן ככל שתכלית התפיסה חלפה מן העולם הרי שעל בית המשפט להורות על החזרת החפץ לבעליו. לעומת זאת, ככל שתכלית התפיסה ממשיכה להתקיים, על בית המשפט לבחון חלופת תפיסה קרי, אפשרות החזרת החפץ בתנאים שיבטיחו הגשמת תכלית התפיסה.

9. סעיף 6(ה) לפקודת הדיג מסמך פקיד דיג, שוטר או פקיד המורשה ע"י שר החקלאות "**לתפוס או לשים יד על כל סירה או מכשירים, שיש לו סיבה לחשוד בהם כי שימשו בעבירת עבירה על הפקודה הזאת או על כל תקנות שהותקנו לפיה...**" . בנוסף, סעיף 59 לחוק גנים לאומיים מעניק לפקחים של רשות הטבע סמכויות שיטור, שביניהן סמכות לתפוס חפצים לפי סעיף 32 לפסד"פ.

לפי סעיף 32 לפסד"פ, הסמכות לתפוס חפץ קמה לשוטרי אם "יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה".

מלשון החוק עולה כי שלוש תכליות עיקריות עשויות להצמיח מקור סמכות לתפיסת חפץ: תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירות, תפיסה למטרת חילוט ותפיסה לצורך הצגת החפץ כראיה בבית המשפט.

10. בעניינו, המבקשת טענה כי הסירה נתפסה למטרת מניעתית ולמטרת חילוט.

אבחן התקיימותה של כל אחת מהתכליות שכן "איתורה של החלופה הרלבנטית, שלשם השגתה נתפס החפץ, חשובה לא רק לצורך בחינת השאלה האם המשטרה השתמשה כראוי בכוח הנתון בידיה, אלא גם לצורך התחקות אחר התנאים הראויים לצורך שחרור החפץ והחזרתו לבעליו בתקופת הביניים שבין מועד התפיסה לבין סיום הליכי החקירה או המשפט" (עניין לרגו עמ' 7).

11. אשר לתכלית המניעתית, עיון בחומר החקירה שהוגש על ידי המשיבה מלמד, כי הסירה שימשה את החשודים לצורך ביצוע עבירות בניגוד לפקודת הדיג וחוק הגנים הלאומיים. מלבד העובדה שאינה שנויה במחלוקת כי אין בידי החשודים רישיון דיג, הרי שבחומר החקירה קיימים דוחות פעולה של פקחים אשר הבחינו בחשודים בזמן ביצוע העבירות, ותיעדו את מעשיהם בתמונות. תפיסת הסירה אם כן מונעת מהחשודים לבצע עבירות ומכאן שתפיסתה נועדה לתכלית ראויה המבססת את מקור הסמכות לתפיסה. משקבעתי זאת, אבחן אם אכן התכלית המניעתית עודנה מתקיימת. כפי שפורט בתגובת המשיבה וכעולה מחומר החקירה, החשודים ביצעו דיג לא חוקי ושלל עבירות בחמש הזדמנויות. מחומר החקירה עולה כי פקחי המשיבה פגשו בחשודים בחלק מהמקרים, הודיעו להם כי הם חשודים בצייד לא חוקי ואף הזמינו אותם לחקירה, וחרף זאת, החשודים חזרו על מעשיהם, התעלמו מהוראת הפקחים (ובאירוע מיום 25.02.25 אף העליבו אותם) ואף סירבו להתייצב לחקירה. התנהלות החשודים מבססת יסוד סביר לחשש כי עם שחרור הסירה, יחזרו החשודים לסורם ויבצעו עבירות באמצעות הסירה ויתר הציוד שנתפס. מכאן שהתכלית המניעתית עודנה חיה ונושמת ומצדיקה המשך התפיסה.

12. אשר לתכלית החילוט, תכלית זו נועדה להבטיח חילוט הרכוש בתום ההליך הפלילי כחלק מהעונש המוטל על הנאשם. מאחר שהחשודים טרם הועמדו לדין, יש לבחון את התפתחות החקירה, הצפי לקיום משפט ולסימו בהרשעה. עיון בתיק מלמד כי החקירה נמצאת בשלבי סיום כאשר מרבית פעולות החקירה בוצעו ונראה כי לא נותר מלבד חקירת החשודים תחת אזהרה. כפי שצינתי לעיל, קיים בסיס ראיתי איתן המבסס את הרשעתם של החשודים בדין. מכאן שגם תכלית זו מתקיימת בעניינו.

13. משקבעתי כי תכליות התפיסה מתקיימות, נותר לבחון אם ניתן לשחרר את הרכוש בתנאים

שיבטיחו הגשמת התכליות תוך פגיעה פחותה בזכות הקניין.

14. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, עיינתי בתגובת המשיבה בכתב על כל צורפותיה ובראיות, שוכנעתי כי אין בחלופת תפיסה בענייננו כדי להגשים את תכליות התפיסה.

בדומה לדיני מעצרים, בבסיס השחרור בערובה ניצב האמון שבית המשפט יכול לתת בחשוד/נאשם. במקרה דנן, החזרתיות שבהתנהגות החשודים וזלזולם ברשויות האכיפה כפי שתוארה לעיל, מקשה לתת בהם אימון, כי יקיימו את החלטות בית המשפט ויחדלו מלהשתמש בסירה לצורך ביצוע עבירות. האמור בתגובת המשיבה בכתב ממחיש את הקושי האמור. המשיבה הדגישה בתגובתה כי הסירה נתפסה באירועים קודמים וכי החשוד אסייג נשפט בגין עבירות דומות וריצה עונש מאסר. ואם בכך לא די הרי שביום 11.03.25 במסגרת דיון בתיק אחר (ת"פ 25212-07-23) בו הוקרא לחשוד אסייג כתב אישום המייחס לו עבירות דומות אמר החשוד: **"אני מבין שאני חוזר על העבירות ואני אומר שזה נכון. הם לא נותנים לי רישיון דיג. אני לא יודע קרוא וכתוב. מה הם רוצים שאהיה? יש לי ילדים ילדה אחרי ניתוח ראש. רישיון דיג עולה 500 ₪ אני מבקש שייתנו לי רישיון".** ללמדך, כי ככל שהסירה תוחזר, גם אם בתנאים מגבילים, ישוב החשוד ויעשה שימוש לא חוקי בסירה.

15. אינני מתעלמת מכך שזכות התפיסה פוגעת בקניינו של אדם אשר הליך החקירה בעניינו טרם הסתיים וממילא לא נקבעה אשמתו. אולם בשל הישנות העבירות ומאחר שממועד תפיסת הסירה, שבעניינה הוגשה הבקשה שלפניי, חלף פרק זמן קצר מאוד הרי, שבאיזון בין זכויות הקניין של המבקשת לבין הצורך בהגנה על ערכי טבע מוגנים למען כלל הציבור, נקודת האיזון נוטה לעבר הגנה על ערכי הטבע המוגנים.

16. טרם סיום אבקש להתייחס לטענתה המקדמית של המבקשת לפגמים באישור התפיסה וכי לא נשמעו טענות מחזיקי הסירה בטרם התפיסה, הגם שטענות אלה נזנחו בדיון מיום 30.03.25. מהנתונים שעלו מחמשת תיקי החקירה אשר הועברו לעיון בית המשפט עולה, כי פקחי הרשות פעלו על פי חוק, שעה שהתעורר החשד לביצוע העבירות באמצעות הסירה וזאת לא בפעם הראשונה.

באישור על תפיסת מוצגים צוין שם תופס ותיאור התפוסים. אומנם היה מקום לתאר בקצרה את נסיבות התפיסה ואולם לא מצאתי בהעדר פירוט כאמור פגם המשמיט את הקרקע מתחת לחוקיות התפיסה. כפי שניתן לראות בדוחות הפעולה מהאירועים בתאריכים 25.02.25, 17.01.25 ו- 26.12.24 כאשר הפקחים פגשו בחשודים והודיעו להם כי הם חשודים בדיג לא חוקי וחרף זאת החשודים המשיכו במעשיהם כך, שסיבת התפיסה ידועה גם ידועה לחשודים. אשר לטענה כי לא נעשה ניסיון לשמיעת טענותיהם של החשודים עובר לתפיסה, אומר כי טוב היה אילו טענה זו לא היתה מועלית! בתאריך 26.12.24 בדוח של הפקח אלון פן נשאל החשוד אסייג, אשר נמצא על הסירה ללא רישיון דיג באם הוא רוצה להיחקר עכשיו או אחר כך והלה השיב **"שאותו לא יחקרו עד שלא יביאו לו רישיון דיג"** (דוח אירוע 1, שורה 6). מדוח האירוע הנוסף, באותו היום, של הפקח דותן חרוש עולה, כי נעשו לחשוד אסייג ולמבקשת חקירות אזהרה בעבר. החשוד אסייג הצהיר **"שאין לו רישיון ושלמרות זאת הוא ימשיך לדוג"**

כי זה המקצוע היחידי שהוא יודע לעשות. בנוסף ציין שהיה רוצה שייתנו לו רישיון למרות היסטורית העבירות שלו כי הוא מעדיף שהמפגש עם הפקחים יהיה ללא מתחים".

זאת ועוד, ממזכר מיום 24.03.25 עולה, כי שני החשודים הוזמנו לחקירה במשטרת טבריה אך לא הגיעו לאחר שהודיעו בשיחה טלפונית שהם חולים.

אשר לתקופת התפיסה, הרי שהיא מוסדרת בדין - פקודת סדר הדין הפלילי ולא מצאתי כי השמטת תקופת התפיסה יש בה כדי לפגום מחוקיות התפיסה.

17. לאור האמור, הבקשה נדחית.

החלטה תישלח לב"כ הצדדים

ניתנה היום, ח' ניסן תשפ"ה, 06 אפריל 2025,
בהעדר הצדדים.